

LOKAAL ARMOEDEPLAN

Stad Lokeren

Voorwoord schepen

Lokeren doet het goed! We hebben veel economische activiteit waardoor de gemiddelde Lokeraar een behoorlijk inkomen heeft. We beschikken over een divers en uitgebreid woonaanbod. We hebben een sterk uitgebouwd onderwijsveld. Er zijn heel wat mogelijkheden op het vlak van sport, cultuur en vrije tijd. Naast de ruime dienstverlening vanuit de stad/OCMW zijn er ook veel andere organisaties die op tal van terreinen ondersteuning verlenen. En toch leven hier ook mensen die elke dag geconfronteerd worden met een tekort op één of meerdere vlakken. Armoede zit soms dichterbij dan we denken...

Vanuit de oprechte bezorgdheid dat iedereen de kans moet krijgen een waardig leven te leiden maakt het stadsbestuur naast de reeds vele lopende welzijnsinitiatieven nu jaarlijks ook 150.000 euro vrij voor de uitwerking van een armoedeplan. We zijn er ons van bewust dat dit tegelijkertijd veel en weinig geld is. De uitdaging is natuurlijk om elke euro maximaal te laten renderen. Het voorliggend plan moet bruggen bouwen tussen zaken die al bestaan en leemtes opvullen waar nu nog weinig of niets is voorzien. Er wordt gewerkt met een inclusieve en integrale aanpak rond 10 belangrijke levensaspecten met daaraan gekoppeld heel concrete acties die het verschil moeten maken. Van bij de start kozen we ervoor om het plan mee te laten bedenken en uitvoeren door iedereen die verbonden is met deze materie. Ik wil dan ook uitdrukkelijk de mensen van de Welzijnsraad, de vele lokale actoren en de eigen stadsdiensten danken voor hun fijne medewerking. Door deze verbreding kunnen we vandaag steunen op meer inzicht, begrip én op een groter maatschappelijk draagvlak. De uitrol van het voorliggend beleid wordt ongetwijfeld een dynamisch proces waarbij evaluatie en bijsturing een vanzelfsprekendheid zijn.

Een stad waar er zorg is voor elkaar, waar elk kind en elke volwassene het gevoel heeft er bij te horen en waar er voor iedereen een toekomst is, kan alleen maar een heel rijke stad zijn!

Van harte,

Nina Van der Sypt
schepen van Welzijn

Visie, definitie en aanpak van het lokaal armoedeplan

Een participatietraject

In samenwerking met en met veel dank aan de Welzijnsraad, de lokale actoren op het terrein en de interne diensten van de afdeling Welzijn kwam dit armoedeplan tot stand. De Welzijnsraad deed een uitgebreide armoedebevraging waaraan zowel sociale actoren als mensen in armoede deelnamen. In totaal werden 75 sociale actoren (professionele welzijnswerkers, zorgverleners, vrijwilligers, en beleidsverantwoordelijken) en 71 mensen uit de doelgroep bevroegd rond het thema armoede:

- Met welke armoedesignalen kom je in aanraking?
- Welke risicofactoren voor armoede kom je tegen?
- Welke organisaties in het kader van armoedebestrijding ken je?
- Welke noden zag je toenemen tijdens de Coronapandemie?
- Welke verbeterpunten zie je?
- Welke thema's zijn van belang bij de bestrijding van armoede?

De resultaten van deze bevragingen gaven ons mee de nodige input en inzichten in de lokale situatie waarop we die armoedeplan baseren.

Definitie van armoede

*Armoede is "een **netwerk van sociale uitsluitingen** dat zich uitstrekt over meerdere gebieden van het individuele en collectieve bestaan. Het verhindert mensen in armoede om een leven te leiden dat voldoet aan de **menselijke waardigheid**. Deze kloof die in de samenleving wordt geproduceerd, kunnen ze **niet op eigen kracht overbruggen**" (jaarboek armoede en uitsluiting 2020)*

Armoede kent verschillende dimensies. Om te voorkomen dat personen in armoede en sociale uitsluiting terechtkomen moet een armoedebeleid zich richten op alle levensdomeinen. Armoedebestrijding vergt een integrale aanpak. Een menswaardig bestaan is daarbij méér dan louter overleven. De aanpak van armoede enten we op de sociale grondrechten vermeld in artikel 23 van de Belgische grondwet.

Ieder heeft het recht een menswaardig leven te leiden.(...)Die rechten omvatten inzonderheid:

- ✓ *1° het recht op arbeid en op de vrije keuze van beroepsarbeid in het raam van een algemeen werkgelegenheidsbeleid dat onder meer gericht is op het waarborgen van een zo hoog en stabiel mogelijk werkgelegenheidspeil, het recht op billijke arbeidsvoorwaarden en een billijke beloning, alsmede het recht op informatie, overleg en collectief onderhandelen;*
- ✓ *2° het recht op sociale zekerheid, bescherming van de gezondheid en sociale, geneeskundige en juridische bijstand;*
- ✓ *3° het recht op een behoorlijke huisvesting;*

- ✓ 4° *het recht op de bescherming van een gezond leefmilieu;*
- ✓ 5° *het recht op culturele en maatschappelijke ontplooiing*

De definiëring van armoede doet appel op het beleid en op de samenleving. Om iedereen de kans te geven om volwaardig te kunnen participeren aan de samenleving is het belangrijk om op een structurele en integrale wijze in te zetten op het voorkomen en bestrijden van armoede.

De stad Lokeren maakt de keuze voor een inclusieve aanpak van armoede en kiest er niet voor om afgebakende doelgroepen (zoals ouderen, mensen met migratieachtergrond) apart of categoriaal te benoemen. De acties situeren zich op een algemeen niveau, binnen diverse levensdomeinen waarbij steeds aandacht is voor *alle* kwetsbare doelgroepen. Van belang daarbij is een cultuursensitieve houding en/of een aanpak op maat daar waar nodig.

Verwijzend naar de inclusieve en integrale aanpak wordt het armoedeplan uitgewerkt rond tien thema's of levensdomeinen. Met binnen elk thema een overzicht van de reeds bestaande acties en samenwerkingen met partners die onder impuls van de stad gecontinueerd worden. Daarnaast formuleert de armoedenota een aantal nieuwe acties en maatregelen waar tijdens de volgende jaren van de legislatuur op ingezet wordt met het daarvoor voorziene jaarlijks budget van 150.000 euro.

Het plan geeft uiteindelijk een overzicht van alle acties met betrekking tot armoedebestrijding die onder impuls van het stadsbestuur worden genomen. Daarin wordt het onderscheid gemaakt tussen de reeds bestaande acties en de nieuwe acties. En maken we het onderscheid tussen de acties die we zelf organiseren (actorrol) en de acties die door partnerorganisaties worden uitgevoerd op basis van een inhoudelijke en/of financiële samenwerkingsovereenkomst met het bestuur (regierol).

Dit armoedeplan steunt op de samenwerking met alle lokale partners op het terrein van de armoedebestrijding. Het armoedeplan wil daarnaast ook dynamisch zijn en blijft ruimte en mogelijkheden bieden om snel te kunnen inspelen op nieuw vastgestelde noden en behoeften.

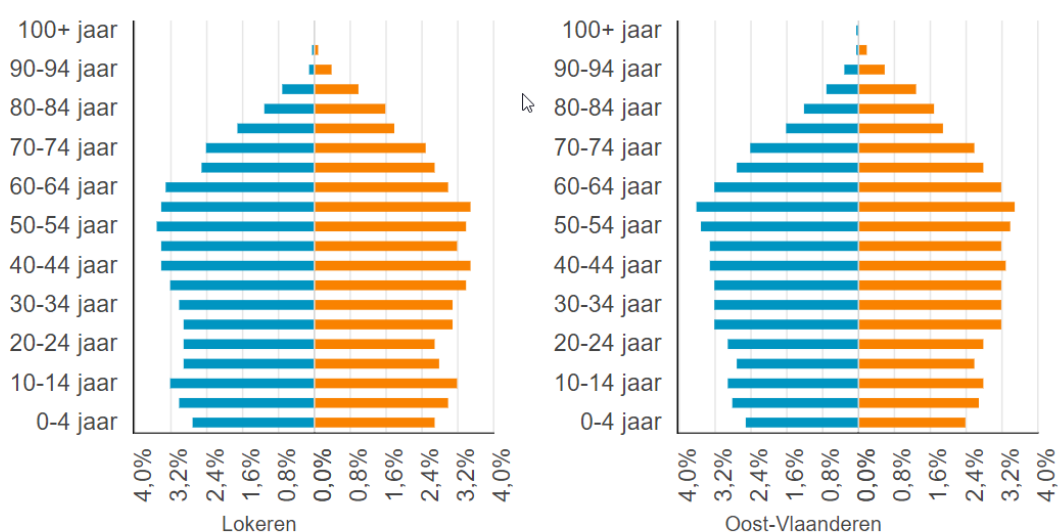

Demografische gegevens

Lokeren telt 42.148 inwoners (inclusief wachtregister). De bevolkingsdichtheid bedraagt 618 inwoners per km² (Oost-Vlaanderen: 510 inwoners per km²).

Bevolking naar leeftijd en geslacht

In Lokeren is 21.3 % van de inwoners minderjarig en 18.6 % is 65 jaar of meer. Het aantal minderjarigen ligt hoger dan het Oost-Vlaams gemiddelde en het aandeel 65+ jarigen ligt lager in vergelijking met het Oost-Vlaamse gemiddelde.

■ man ■ vrouw

Bron: Rijksregister | provincies.incijfers.be

Bevolking naar nationaliteit en herkomst

Onderstaande tabel geeft het aandeel inwoners met een niet-Belgische huidige nationaliteit, geboortenationaliteit of herkomst. Iemand met een niet-Belgische geboortenationaliteit is geboren als niet-Belg, maar kan ondertussen Belg geworden zijn. Iemand met een niet-Belgische herkomst heeft ofwel zelf een niet-Belgische geboortenationaliteit, ofwel heeft minstens één van de ouders een niet-Belgische geboortenationaliteit. Bij het benoemen van de niet-Belgische herkomst, heeft de geboortenationaliteit van de moeder voorrang op die van de vader, en die heeft voorrang op die van de persoon zelf.

	Lokeren	Oost-VI	VI Gewest
Huidige nationaliteit niet-Belg	7,7 %	7,6	9,7
Geboortenationaliteit niet-Belg	16,9	14	17,2
Herkomst niet-Belg	25,2	19,5	23,9

5,8% van de inwoners heeft een niet-Belgische EU-herkomst, en **19,4%** een niet-EU herkomst.

Onderstaande tabel lijst de tien meest voorkomende herkomstnationaliteiten binnen **Lokeren** op in de eerste kolom. In de tweede kolom staat het aantal personen met die geboortenationaliteit en in de derde kolom het aantal personen met die huidige nationaliteit. Deze cijfers kunnen sterk verschillen van de herkomstnationaliteit. Doorgaans is dat het meest uitgesproken bij niet-EU nationaliteiten en/of groepen die reeds lange tijd in het land aanwezig zijn. EU-burgers nemen immers minder snel de Belgische nationaliteit aan, omdat zij via hun lidmaatschap van de EU al heel wat rechten verkrijgen. Bij burgers die hier reeds lang aanwezig zijn, is de kans dan weer groter dat ze uiteindelijk de Belgische nationaliteit aannemen of verkrijgen, zeker bij volgende generaties.

	Inwoners naar herkomstnationaliteit	Inwoners naar geboortenationaliteit	Inwoners naar nationaliteit
België	31.526	35.013	38.901
Marokko	3.615	2.225	568
Turkije	2.507	1.634	518
Nederland	713	450	354
Polen	510	480	437
Bulgarije	287	281	252
Syrië	254	221	161
Sovjetunie	242	133	x
Roemenië	193	173	153
Joegoslavië	143	62	X

Huishoudens

Lokeren heeft 17.426 huishoudens (doorgaans komt een huishouden overeen met een woning). Onderstaande tabel geeft het aantal huishoudens naar grootte ten opzichte van het totaal aantal huishoudens (%)

	Lokeren	Oost-VI	VI Gewest
1 persoon	30,1	32,4	32,3
2 personen	33,9	34,5	34,4
3 personen	14,3	14	13,8
4 personen	13,9	12,9	13
5 personen of meer	7,8	6,1	6,5

In onderstaande grafiek worden de huishoudens opgedeeld naar type. De eerste twee types zijn huishoudens zonder kinderen: alleenwonenden en paren zonder kinderen. Daarna staan de gezinnen met één of meer minderjarige kinderen

(onderverdeeld naar paren en alleenstaande ouders), de gezinnen met enkel meerderjarige kinderen (opnieuw onderverdeeld naar paren en alleenstaande ouders), en ten slotte andere types huishoudens (bv. een grootmoeder met een kleinkind). 15,2 % van de gezinnen met kinderen betreft een alleenstaande ouder.

Bron: Rijksregister | provincies.incijfers.be

Wie leeft onder de armoedegrens?

Categorie	Armoedegrens	Uitkering
Alleenstaande met leefloon	1.284	1.093
Gezin met kinderen met leefloon	2.694	1.478,22
Samenwonende met leefloon	1.284	729,2
Alleenstaande met inkomengarantie voor ouderen		1.289,10
Samenwonende met inkomensgarantie voor ouderen		859,40
Alleenstaande met inkomensvervangende tegemoetkoming	1.284	984,99
Gezin met inkomensvervangende tegemoetkoming	2.694	1.331,16

Wie heeft een verhoogd risico op armoede?

- Personen met recht op verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering: 6851 personen in 2020 (= 16,40 %)
- Personen in langdurige werkloosheid: 166 personen in 2019
- Personen die school verlaten zonder diploma: 67 in 2017
- Wie een inkomen uit invaliditeitsuitkering heeft: 1278 in 2018
- Eenoudergezinnen met minstens 1 minderjarig kind: 702 gezinnen
- Kandidaat-huurders voor een sociale woning: 1264 gezinnen op de wachtlijst in 2020 (6,6 % van alle gezinnen)

ACTIEPLAN

De stad Lokeren coördineert het lokaal armoedebeleid via een sterke interne en externe regie

Als lokaal bestuur voeren we de regie over het lokaal armoedebeleid, zowel intern als extern. Met het voeren van een regierol verwijzen we naar “een bijzondere vorm van sturen die gericht is op de afstemming van actoren, hun doelen en handelingen, tot een min of meer samenhangend geheel, met het oog op een bepaald resultaat.” (Pröpper et.al., 2004, p. 7). Het lokaal bestuur is immers het bestuursniveau dat als geen ander de vinger aan de pols heeft van wat er lokaal leeft, de partners op het terrein kent en dus het beleid kan coördineren of sturen in functie van de lokale noden (www.VVSG.be).

De interne regie richt zich op onze eigen organisatie, waarbij diverse beleidsdomeinen zullen worden betrokken in de bestrijding van armoede. We verwijzen naar de noodzakelijke transversale aanpak van armoede en het feit dat armoede zich steeds binnen meerdere levensdomeinen manifesteert.

Onze externe regie richt zich op alle partners die een rol spelen in de bestrijding van armoede, op het vertalen van beleid naar de concrete activiteiten en deze uitvoeren.

Armoede bestrijden kunnen we als lokaal bestuur niet alleen. Het lokaal bestuur heeft een centrale rol in het opbouwen en onderhouden van samenwerking met alle spelers op het terrein van armoedebestrijding. Onze stad heeft een aantal sterke spelers op het terrein die een grote rol opnemen in de armoedebestrijding. Deze organisaties willen we formeel erkennen in hun rol.

Bestaande acties continueren

De erkenning en samenwerking met de **stedelijke welzijnsraad** als overkoepelend, adviserend en beleidsondersteunend orgaan in functie van voorbereiding, uitvoering en evaluatie van het lokaal sociaal beleid waarvan het armoedebeleid deel uitmaakt.

Samenwerking en overleg met partners op het terrein zoals vzw De Mozaort, vzw De Toevlucht, CAW Oost-Vlaanderen.

Nieuwe acties

Oprichten van een **stedelijke werkgroep armoedebeleid** met betrokkenheid van alle diensten en levensdomeinen waarbinnen armoede zich afspeelt (huisvesting, communicatie, vrije tijd,...)

Opstart van een (jaarlijks) **lokaal netwerk armoedebestrijding** met alle lokale actoren op het terrein van armoedebestrijding. Het netwerk verbindt zowel professionele als informele of vrijwilligersorganisaties, verenigingen en de doelgroep mensen in armoede met de bedoeling om het beleid en de acties maximaal op elkaar af te stemmen en het beleid permanent te monitoren.

Het lokaal bestuur neemt een rol op als **netwerkcoördinator** binnen het armoedebeleid met als doel het bevorderen van de afstemming tussen alle partners in het welzijnsveld.

Jaarlijks organiseren van een actie op de **Werelddag van verzet tegen armoede** (op 17 oktober) met het oog op het creëren van draagvlak en sensibilisering omtrent de lokale armoedeproblematiek in samenwerking met partners.

De organisatie van een Welzijnsdag als **netwerkevenement** om partners in het welzijnsbeleid bij elkaar te brengen in functie van een betere dienstverlening naar de burger.

Nieuwe samenwerkingsovereenkomsten

Structurele erkenning en subsidiëring voor organisaties die zich specifiek richten op mensen in armoede met name vzw De Mozaart en vzw De Toevlucht. De erkenning en subsidiëring gebeurt op basis van een samenwerkingsovereenkomst waarin de organisaties zich engageren tot het opnemen van uitvoerende acties in het kader van armoedebestrijding in overleg met en op vraag van het lokaal bestuur.

- Subsidiëring Mozaart: 30.000 euro
- Subsidiëring Toevlucht: 6.000 euro

De Stad Lokeren maakt werk van een toegankelijke hulp- en dienstverlening

Het welzijnsaanbod is versnipperd en vaak ondoorzichtig voor burgers. Het is zowel voor de doelgroep als voor professionelen niet eenvoudig om een weg te vinden in het aanbod. Zo komt de dienstverlening niet altijd terecht bij personen die ze het meest nodig hebben. De stad Lokeren streeft naar een maximale toegankelijkheid van haar welzijnsdiensten met als doel onderbescherming tegen te gaan en vroegdetectie mogelijk te maken. Dit door middel van informatiecampagnes, het uitwerken van een gedeelde visie de opstart van een Lokers Welzijnshuis en een geïntegreerd breed onthaal.

Bestaande acties

De **reorganisatie van de afdeling Welzijn** en het fysiek samengaan van alle Welzijnsdiensten in het Sociaal Huis kadert binnen een betere en toegankelijker dienstverlening aan de burger.

De **Kansengids** bundelt noodzakelijk informatie over alle hulp- en dienstverlening op het Lokers grondgebied. Het is een instrument dat zowel voor de doelgroep als voor professionelen wordt gebruikt.

Externe en bovenlokale hulp- en dienstverlening dichterbij de burger brengen door het organiseren van **lokale zitdagen** (pensioendienst, groeipakket, ...)

Nieuwe acties

De ontwikkeling van een laagdrempelig en toegankelijk **welzijnshuis** inclusief lokaal dienstencentrum zal op termijn zorgen voor een verbreding van welzijn. Door een open huis te creëren met een lage drempel, zonder stigma waar iedereen kan en mag binnenstappen voor dienstverlening, hulpverlening en doorverwijzingen allerhande.

Via een **toegankelijke website** ontsluiten we de informatie uit de kansengids ook digitaal.

Communicatiecampagne van bestaande hulp- en dienstverlening van de afdeling Welzijn via de opmaak van een brochure. Alle communicatiematerialen wordt getoetst op begrijpbaarheid voor diverse kwetsbare doelgroepen.

In een door diversiteit gekenmerkte samenleving kan taal een barrière vormen in de toegang tot hulp- en dienstverlening. Het **taalhulpennproject** biedt hierop een antwoord. Een taalhulp is een vrijwilliger die nieuwkomers en anderstalige burgers helpen communiceren met dienstverlening. Ze ondersteunen eenvoudige gesprekken tussen hulpverlener en hulpvrager.

Implementeren van het gebruik van de **rechtenverkenner** en de nodige interne vorming voorzien.

Screenen van de **toegankelijkheid van stedelijke dienstverlening** op basis van de 8 B's: (bruikbaarheid, betaalbaarheid, bereikbaarheid, beschikbaarheid, begrijpbaarheid, bekendheid, betrouwbaarheid, begrip)

Werken aan een gedeelde **visieontwikkeling** en vorming van medewerkers rond belangrijke hulpverleningsprincipes in de armoedebestrijding, zoals outreachend maatschappelijk werk, automatische rechtentoekenning, warme doorverwijzing en een geïntegreerd breed onthaal.

Met de opstart van een **mobiele sociale kruidenier** beogen we een breed en integraal antwoord op de problematiek van voedselhulp dat naast armoedepreventie ook betrekking heeft op activering op maat (sociale kruidenier als sociale tewerkstellingsplaats), gezondheidspreventie, energiepreventie, en maatschappelijke participatie van mensen in armoede. De mobiele sociale kruidenier zal buurtgericht en outreachend werken en zal voorzien in een basisaanbod van voeding en verzorgingsproducten, samenwerking aangaan met de lokale korte keten en voorzien in vorming en ontmoetingskansen voor de deelnemers.

De stad Lokeren garandeert het recht op een menswaardig inkomen

Cijfers

Inkomen

De fiscale gegevens geven een beeld van het inkomen dat gezinnen ter beschikking hebben. De tabel geeft het gemiddeld netto belastbaar inkomen per inwoner, en het mediaan inkomen per aangifte. Het mediaan inkomen is de waarde van de aangifte waarvoor geldt dat de helft lager ligt, en de helft hoger. Dit is dus de "doorsnee aangifte". Dit geeft een betere maatstaf dan het gemiddelde, omdat die waarde sterk verhoogd kan worden door slechts enkele extreem hoge inkomens. Voor het bepalen van de mediaan worden de 0-inkomens niet meegenomen. Het mediaan inkomen in Lokeren is lager dan in Oost-Vlaanderen. Tot slot toont de tabel het aandeel aangiften van 20.000 euro of minder, in drie afzonderlijke inkomensklassen.

	Lokeren	Oost-VI	VI Gewest
gemiddeld netto belastbaar inkomen per inwoner [€]	19.404	20.436	20.125
mediaan netto belastbaar inkomen aangiften (excl. 0-inkomens) [€]	26.780	26.886	26.518
aangiften inkomen 1 - 10.000 € (t.o.v. aangiften) [%]	11,8	12,0	12,2
aangiften inkomen 10.001 - 15.000 € (t.o.v. aangiften) [%]	7,1	7,1	7,4
aangiften inkomen 15.001 - 20.000 € (t.o.v. aangiften) [%]	15,3	15,2	15,1

Tabel: PIC- 2018

Inkomensgarantie voor ouderen

In Lokeren maken 366 65-plussers gebruik van de inkomensgarantie voor ouderen. Dit is 4,7% van de 65- plussers. Dit ligt zowel boven het Oost-Vlaams als het Oost Vlaamse niveau.

	Lokeren	Oost-VI	VI Gewest
Ouderen met een inkomensgarantie in absoluut aantal	366	11.420	50.901
Ouderen met een inkomensgarantie in relatief aantal	4,7 %	3,7 %	3,7 %

Tabel: PIC 2021

Inkomen uit leefloon

Het aantal leefloongerechtigden in Lokeren steeg in 2021 met 20 % ten opzichte van 2019.

	2019	2020	2021
Leefloon op 31/12	211	244	281

Steun aan vreemdelingen (equivalent leefloon) op 31/12	11	12	15
--	----	----	----

Budget- en schuldhulpverlening

Financiële begeleiding 2020	Aantal
Budgetbegeleiding (uitsluitend)	1
Budgetbeheer (uitsluitend)	30
Budgetbegeleiding en budgetbeheer	0
Schuldbemiddeling (uitsluitend)	7
Schuldbemiddeling en budgetbegeleiding	0
Schuldbemiddeling en budgetbeheer	97
Collectieve Schuldbemiddeling	51
Totaal	186

Bestaande acties continueren

Het sociaal huis garandeert het recht op maatschappelijke integratie. Wie niet over een inkomen beschikt kan een **leefloon / equivalent leefloon** aanvragen.

Daarnaast kent de stad Lokeren **aanvullende steun** toe aan gezinnen met een laag inkomen via het steunreglement. Het reglement werd vernieuwd in 2021 en voorziet tussenkomsten in medische kosten, paramedische kosten, energiekosten, begrafeniskosten, plaatsingskosten, huisvestingskosten, vrijetijdskosten, kosten in de aankoop van levensnoodzakelijke goederen, kinderopvangkosten, hulpverleningskosten, tolkosten en schoolkosten.

Wie gedurende lange tijd dient te wachten op een inkomen uit de sociale zekerheid (werkloosheidsuitkering, invaliditeitsuitkering...) kan een **voorschot** op deze uitkering aanvragen via het sociaal huis.

Het sociaal huis voorziet in de al (financiële) **begeleiding van personen met een schuldenproblematiek** onder de vorm van budgetbegeleiding, budgetbeheer, schuldbemiddeling en collectieve schuldenregeling.

Bestaande samenwerkingsovereenkomsten continueren

'**Budget In Zicht Oost-Vlaanderen**', de regionale samenwerking tussen CAW Oost-Vlaanderen, de OCMW's en 11 erkende verenigingen waar armen het woord nemen. BIZ is een samenwerkingsverband met het oog op kwaliteitsverbetering van schuldhulpverlening, inclusief preventie van schuldenlast. OCMW Lokeren en vzw de Mozoort maken deel uit van dit samenwerkingsverband.

Dyzo, een erkende organisatie die kosteloos zelfstandigen in moeilijkheden helpt. Dyzo staat in voor de begeleiding van zelfstandigen met (dreigende) financiële problemen en voor de ondersteuning van personeelsleden die betrokken zijn bij begeleiding van zelfstandigen met financiële moeilijkheden. Dyzo heeft 1 maandelijkse zitdag in het Sociaal Huis.

- Jaarlijkse subsidiëring aan Dyzo: 5.212,80 euro.

Nieuwe acties

We **onderzoeken nieuwe mogelijkheden voor de toekenning van aanvullende steun**, zoals het instrument 'referentiebudgetten' en de REMI-tool, ontwikkeld door het Centrum voor budgetadvies en budgetonderzoek. Referentiebudgetten fungeren als richtnorm bij het beoordelen van individuele leefsituaties in functie van de menselijke waardigheid. Het reikt uniforme criteria aan om een menswaardig inkomen te berekenen op maat van iedere cliëntsituatie. Het gebruik van de Remi-tool laat een objectieve beoordeling van de nood aan aanvullende steun toe en vormt in die zin een belangrijke ondersteuning voor maatschappelijk werkers bij het voeren van een degelijk sociaal onderzoek. Het instrument biedt een gestructureerd overzicht van de inkomsten, noodzakelijke kosten, schulden en spaargelden van cliënten. Het geeft een beeld van de mate waarin het inkomen volstaat om een menswaardig leven te kunnen leiden. Het wijst tegelijkertijd ook de weg naar mogelijke acties die we samen met de cliënt kunnen nemen om enerzijds bepaalde uitgaven van de cliënt te herbekijken / verminderen of anderzijds noodzakelijke steun toe te kennen. In eerste instantie zal het instrument gebruikt worden ter ondersteuning bij het voeren van het sociaal onderzoek, waarbij alle maatschappelijk werkers op een uniforme manier te werk gaan. In een latere fase vergelijken we het bestaande instrument voor de toekenning van aanvullende steun (het steunreglement) en worden beiden op elkaar afgestemd in functie van de noden. Sowieso is de implementatie van de referentiebudgetten en de Remi-tool een proces dat gefaseerd zal verlopen en heeft niet de onmiddellijke bijsturing van de steundossiers tot gevolg. Wel draagt het bij tot een uniforme manier van individuele steuntoekenning en is het een belangrijk instrument voor het voeren van het sociaal onderzoek.

Opstarten van een **groepswerking en vormingsaanbod** voor cliënten in de budget- en schuldhulpverlening als aanvulling op het individueel hulpverleningstraject. Hiervoor gaan we een samenwerkingsovereenkomst aan met een partner die in dit aanbod kan voorzien.

Opstarten van een **nazorgtraject** voor cliënten waarvan het hulpverleningstraject beëindigd wordt. Hiervoor gaan we een samenwerkingsovereenkomst aan met een partner die in dit aanbod kan voorzien.

De stad Lokeren voert strijd tegen kinderarmoede

Om armoede op een structurele manier aan te pakken moeten we permanent inzetten op de strijd tegen armoede van kinderen en van de gezinnen waarin ze opgroeien. Onderzoek rond kinderarmoede toont aan dat de periode tussen nul en drie jaar cruciaal is voor de ontwikkeling van intellectuele, emotionele en sociale vaardigheden van jonge kinderen en het doorbreken van de armoedespiraal. Achterstanden die voor de geboorte of in de eerste levensjaren ontstaan, zijn later niet meer in te halen. Kinderarmoede en de aanpak ervan kunnen niet los gezien worden van de armoedesituatie en de aanpak ervan bij de gezinnen waarin deze kinderen leven. We moeten dus niet alleen inzetten op toegankelijke diensten voor het jonge kind, maar ook op onder meer de levensomstandigheden van aanstaande en jonge ouders en een aangepaste omgeving waar kinderen kunnen opgroeien. (vrij naar www.armoede.vlaanderen.be).

Cijfers

Kind en Gezin staat in voor het aanleveren van gegevens over kinderarmoede. Hiertoe toetsen zij elk gezin met een geboorte aan zes vooropgestelde criteria: het maandinkomen, de arbeidssituatie van de ouders, het opleidingsniveau van de ouders, de huisvesting, de ontwikkeling van de kinderen en de gezondheid. Per criterium werd een ondergrens bepaald, die in combinatie met de andere criteria aangeeft of een gezin al dan niet leeft in kansarmoede. Wanneer de leefomstandigheden van een gezin bij drie of meer van deze zes criteria zich op of onder de ondergrens bevinden, dan wordt het gezin als levend in kansarmoede beschouwd.

Op basis van deze registratie wordt jaarlijks de kansarmoede-index berekend. In 2020 bedraagt de kansarmoede-index in Lokeren **11,5 %**. Meer dan 10 % van alle kinderen wordt met andere woorden geboren in een gezin dat scoort op meer dan 3 van de bovenstaande criteria en wordt aldus beschouwd als een kind dat opgroeit in kansarmoede.

Indicator	Lokeren 2014	Lokeren 2019	Provincie 2019
Inkomen	63 %	70,4 %	86,6 %
Arbeid	72,8 %	68,3 %	80,7 %
Opleiding	92 %	82,8 %	84,2 %
Huisvesting	49,4 %	65,1 %	54,8 %
Stimulatie en ontwikkeling	35,8 %	54,8 %	37 %
Gezondheid	33,3 %	40,9 %	38,2 %

Bestaande acties continueren

Het steunreglement voorziet **aanvullende financiële steun** voor gezinnen met jonge kinderen, o.a. tussenkomst in eerste en tweede leeftijdsmelk, tussenkomsten bij kinderopvangkosten en tussenkomsten bij schoolkosten.

Het **Lokaal loket Kinderopvang** is een neutraal informatie- en ondersteuningspunt voor ouders die op zoek zijn naar kinderopvang voor kinderen tussen 0 en 12 jaar.

Het **Lokaal overleg kinderopvang** brengt iedereen samen die bij de opvang van jonge kinderen betrokken is: ouders, opvang, scholen, jeugdwerk en het lokaal bestuur. Het netwerk geeft advies aan het lokaal bestuur m.b.t. het beleid en de uitbouw van kinderopvang.

Het **consultatiebureau** staat in voor preventieve, medische, psychosociale en pedagogische consultatie van gezinnen met kinderen tot ze naar school gaan.

De werking van het **Huis van het Kind Lokeren – Moerbeke** als samenwerkingsverband tussen actoren die in Lokeren en Moerbeke actief zijn inzake preventieve gezondheidszorg, opvoedingsondersteuning, ontmoeting en sociale cohesie en ruimere actoren die focussen op gezinnen, kinderen en jongeren. Het Huis van het Kind is een krachtig instrument in de strijd tegen kinderarmoede door haar sterk inclusieve en niet stigmatiserende werking: het huis van het kind is er voor elk gezin met kinderen tussen 0 en 25 jaar.

Het huis van het Kind voorziet in samenwerking met lokale actoren in vorming en **opvoedingsondersteuning** voor ouders, zoals week van de Groeilamp.

Het Huis van het Kind organiseert **spel- en ontmoetingsmomenten** met specifieke aandacht voor kwetsbare gezinnen met kinderen. Diverse spelnamiddagen en het wekelijks speelmoment Haasje over vormen een laagdrempelige manier om kwetsbare ouders met kinderen spelenderwijs bij elkaar te brengen rond het thema opgroeien en opvoeding.

Het Huis van het kind voorziet in **materiële hulpverlening** aan gezinnen met jonge kinderen: maandelijkse bedeling van pampers en verzorgingsproducten, een startpakket met noodzakelijke baby-uitrusting, de weggeefkast en inwoners uit Lokeren kunnen gebruik maken van de babytheek in Moerbeke, een uitleendienst voor babyspullen die ouders gebruiken in de eerste 12 maanden na de geboorte

Het pakket '**Voorschoolse rugzakjes**' bereidt ouders met kinderen voor op de opstart op school voor peuters.

Bestaande samenwerkingen continueren

Vzw de Keerkring organiseert wekelijks een **spreekuur voor ouders** in het Huis van het Kind en ontmoetingshuis "De Moazoart", met specifieke aandacht voor laagdrempelig

onthaal van kwetsbare gezinnen. Opvoedingsverantwoordelijken kunnen er terecht op afspraak met al hun vragen, twijfels en zorgen rond opvoeding. Een pedagogisch medewerker gaat samen met hen op zoek naar de betekenis van het gedrag van het kind, een concrete aanpak voor het gedrag van het kind en een manier om de relatie met het kind te verbeteren. Subsiëring aan vzw De Keerkring: 24.400 euro

Vzw Vagevuur voor de ondersteuning van hun werkingen voor jongeren tussen 14 en 30 jaar, met bijzondere aandacht voor jongeren in een maatschappelijk kwetsbare situatie. Subsidie: 52.020 euro

Het Jongerenadviescentrum (JAC) voorziet in een aanbod van gepersonaliseerde jeuginformatie, een algemeen informatieaanbod, advies en eerste hulp voor jongeren. Subsidie: 19.455 euro

De Wase Kiem richt zich tot zwangere vrouwen uit kansengroepen voor perinatale begeleiding. Het kan hierbij gaan om financiële armoede, tienerzwangerschappen, ongewenste zwangerschappen of (toekomstige) ouders met psychiatrische of drugproblemen. Er wordt voor elke zwangere vrouw een individueel en groepstraject uitgewerkt. Het groepstraject bestaat uit maandelijkse bijeenkomsten die begeleid worden door een vaste vroedvrouw. De groepssessies hebben plaats in het Huis van het Kind Lokeren. Subsidie: 12.600 euro

DOMO Waasland voorziet in de complementaire outreachende ondersteuning van kwetsbare kinderen en gezinnen met het oog op het versterken van het mentaal welzijn van kinderen en gezinnen die anders moeilijk bereikt worden. Via een buddywerking zetten ze in op gezinsondersteuning aan huis. Subsidie: 15.000 euro.

Nieuwe acties en samenwerkingen

De werking van het Huis van het Kind en het lokaal loket kinderopvang wordt ondergebracht onder de nieuwe **dienst 'Onderwijs en Opgroeien'** van de afdeling Welzijn met het oog op een betere afstemming tussen de domeinen welzijn, opvoeding en onderwijs.

Opstart van een lokale **werkgroep kinderarmoede** met eerstelijnswerkers

De **materiële hulp en noodhulp** voor gezinnen met kinderen wordt verder uitgewerkt volgens een reglement

Een proactieve en outreachende aanpak moet leiden tot een sterkere **toeleiding van het aantal kwetsbare zwangere vrouwen naar het bestaand begeleidingsaanbod** van de Wase Kiem.

Inzetten op toeleiding van kwetsbare gezinnen naar het aanbod van de **speel-o-theek**.

De opstart van een lokaal antenepunt van de **babytheek**

Indiensttreding van een **voorschoolse brugfiguur** die instaat voor de begeleiding van ouders met kinderen van 2,5 jaar en zorgt voor een betere overgang van thuis of de kinderopvang naar de school.

Ontwikkelen van een **vormings- en ondersteuningsaanbod** betreffende **gezinsplanning**

De stad Lokeren garandeert het recht op onderwijs en vorming en gelijke onderwijskansen voor iedereen

Een gelijke onderwijskansenbeleid wil alle kinderen dezelfde optimale mogelijkheden bieden om te leren en zich te ontwikkelen. Het gaat tegelijk uitsluiting, sociale scheiding en discriminatie tegen en heeft specifieke aandacht voor kinderen in kwetsbare situaties.

Cijfers

Leerlingenkenmerken	Lokeren	Oost-Vlaanderen	Vlaanderen
Leerlingen basisonderwijs die een schooltoelage ontvangen	2.048	58.644	251.412
Leerlingen basisonderwijs die een schooltoelage ontvangen %	43,9 %	37,7 %	38,3 %
Leerlingen secundair onderwijs die een schooltoelage ontvangen	1.436	40.751	173.530
Leerlingen secundair onderwijs die een schooltoelage ontvangen	45,2 %	39,3 %	40,2 %
Leerlingen basisonderwijs met een laag opgeleide moeder	1.083	30.576	130.351
Leerlingen basisonderwijs met een laag opgeleide moeder	23,2 %	19,6 %	19,9 %
Leerlingen secundair onderwijs met een laag opgeleide moeder	894	23.033	95.661
Leerlingen secundair onderwijs met een laag opgeleide moeder	28,1 %	22,2 %	22,2 %

Bestaande acties continueren

Het steunreglement voorziet door middel van het participatiefonds in aanvullende financiële steun voor tussenkomsten met betrekking tot **schoolkosten**.

De **brugfiguren** werken aan gelijke onderwijskansen en maken de brug tussen de school, de ouders en (welzijns)partners. Op individueel niveau kan elke leerling of ouder bij de brugfiguren terecht met onderwijsvragen. Andersom zoekt de brugfiguur zelf ook gezinnen op via preventieve huisbezoeken met betrekking tot de school en de schoolloopbaan. Op niveau van de school werkt de brugfiguur mee aan projecten in het kader van armoede, taalstimulering of diverse andere thema's. Daarnaast doet de brugfiguur de trajectbegeleiding van één of meer scholen waarbij de brugfiguur instaat

voor individuele begeleiding, permanentie op school, schoolpoortcontacten, zorgteams, mee uitwerken van activiteiten in het kader van gelijke onderwijskansen, vorming en ondersteuning van het schoolteam.

Het **flankerend onderwijsbeleid** is een pakket aan flankerende acties die het lokaal bestuur neemt om vertrekkend vanuit de lokale situatie het onderwijsbeleid te ontwikkelen in samenwerking met de lokale actoren, waaronder o.a. het aanmeldings- en inschrijvingsbeleid, leerlingenvervoer, spijbelmaatregelen, levenslang leren.

Organiseren van taalstimulerende initiatieven voor kinderen van 4 tot 12 jaar: elke schoolvakantie vinden **taal- en spelstages** plaats waar kinderen met taalmoeilijkheden spelenderwijs hun Nederlands oefenen en kennismaken met stedelijk vrijetijdsaanbod.

Organiseren van twee **taalontmoetingsgroepen** voor volwassenen: Babbeloke.

Project LOFT heeft als doel schooluitval en ongekwalificeerde uitstroom uit het onderwijs vermijden via positieve begeleiding van kwetsbare jongeren uit het secundair onderwijs en via ondersteuning van de secundaire scholen: herstel van positief contact met de jongeren, versterken van de jongeren, aanknopen bij verder onderwijs- of arbeidstraject, actief opbouwen van een vertrouwensrelatie tussen de jongere, de school en de leerkrachten, versterken van de leerkrachten of de school, opvolging en eventueel verdere coaching.

Bestaande samenwerkingen continueren

Vzw Horizon zet zich in om extra leer- en groeikansen te creëren voor kinderen en jongeren. Ze richten zich specifiek op kinderen en jongeren die opgroeien in een omgeving die minder ondersteuning kan bieden in hun leerloopbaan of ontplooiing. De stad Lokeren stelt een deeltijdse medewerker ter beschikking om de werking van vzw Horizon te ondersteunen.

Samenwerking met de **zomerschool** van het Technisch Atheneum waarbij leerlingen tijdens de zomervakantie gedurende minstens 10 dagen een leertraject op maat krijgen, gekoppeld aan sport en spel.

CKG Het Open Poortje organiseert opvoedingsondersteunende projecten op school. Het Raket-project beoogt het voorkomen van de ontwikkeling van gedragsproblemen bij kinderen door de verschillende actoren in een kinderleven te betrekken. Meer bepaald, het gezin en de school, en dan voornamelijk op de terreinen van de ouder-kind-relatie en de relatie met leeftijdsgenoten. Het STOP4-7 project tracht probleemgedrag thuis en/of op school te verminderen door het versterken van schoolse en sociale vaardigheden en het versterken van het opvoedingsgedrag van ouders en leerkrachten. Subsidie: 18.554 euro

Vzw School In Zicht organiseert infoavonden, openschooldagen en terugkommomenten met als doel het bekomen van een sociale mix om ouders te stimuleren een school in hun buurt te kiezen.

Samenwerking in het kader van de **studiekeuzebeurs** met aandacht voor de voorbeeldfuncties binnen diverse kansengroepen.

Nieuwe acties en samenwerkingen

De oprichting van de nieuwe **dienst 'Onderwijs en Opgroeien'** als onderdeel van de afdeling Welzijn met het oog op een betere afstemming tussen de sectoren welzijn en onderwijs.

In het kader van de digitalisering van het onderwijs wordt het tijdelijk reglement voor een **financiële tussenkomst** voor de aankoop van een laptop of bij andere hoge kosten in het kader van digitaal onderwijs permanent ingebed.

Opzetten van preventieve trajecten met scholen en het ontsluiten van tools met betrekking tot het ontwikkelen van een **armoede- en /of kostenbeleid**.

In samenwerking met onderwijspartners voorzien in de **toeleiding naar een traject binnen het volwassenenonderwijs** of tweedekansonderwijs.

Linken leggen tussen het onderwijs en de bedrijfswereld.

Samenwerking opstarten met **Vzw Krijt** die scholen bijstaat in het vormen van armoedevaardig schoolpersoneel en het verminderen van financiële stress voor zowel de school als de ouders.

De stad Lokeren zet in op activering en toeleiding naar de arbeidsmarkt

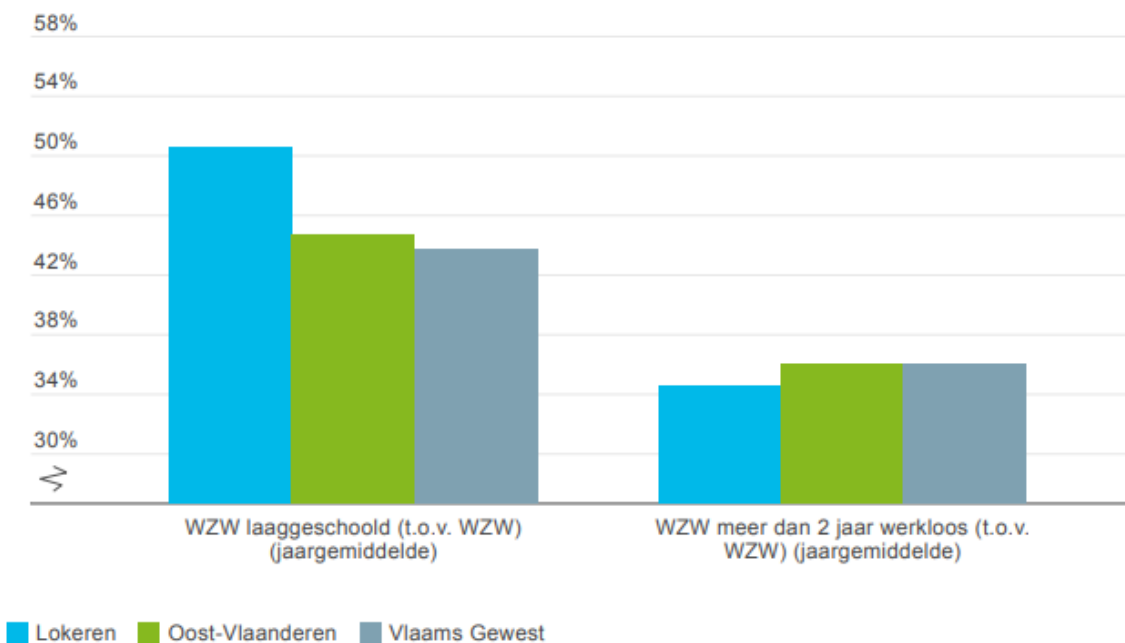
Diverse doelgroepen kennen een grotere afstand tot de arbeidsmarkt en lopen hierdoor meer risico op armoede. Onderzoek stelt vast dat laaggeschoolde en langdurig niet werkende werkzoekenden minder kans hebben om uit de werkloosheid te geraken. De stad Lokeren wil inzetten op activering vanuit het geloof dat het hebben van een job een grote impact heeft in de aanpak van armoede. Het gaat zowel over de reguliere arbeidsmarkt, de sociale tewerkstelling, het vrijwilligerswerk als opleidingen op maat. Professionele oriëntatie, begeleiding en toeleiding is daarbij van belang.

Cijfers

De werkloosheidsgraad (het aantal niet-werkende werkzoekenden tussen 18 en 65 jaar) bedraagt 5,8 % in Lokeren. Van de niet-werkende werkzoekenden is de helft laaggeschoold (heeft geen diploma secundair onderwijs) en is 34,6 % meer dan twee jaar werkloos. Een lage scholingsgraad en langdurige werkloosheid verhogen de kwetsbaarheid en zeker wanneer deze tegelijk voorkomen.

	Lokeren	Oost-Vlaanderen	Vlaanderen
Werkzoekenden zonder werk: WZW (jaargemiddelde)	1.128	43.576	193.148
Werkzoekenden percentage (jaargemiddelde)	5,8 %	6 %	6,2 %
WZW Laaggeschoold	570	19.459	84.398
WZW Laaggeschoold	50,5 %	44,7%	43,7%
WZW langdurig	34,6 %	36 %	36 %

Bron: Arvastat, VDAB|provincies.incijfers.be

Huidige acties continueren

We voorzien in **38 werkvloeren** in het kader van een tewerkstelling via **TWE art.60§7** of sociaal-economieproject voor mensen die leefloon ontvangen. Zowel tijdens als na de tewerkstelling worden mensen intensief begeleid in hun tewerkstelling.

Het **sociale tewerkstellingsproject " De Vingerhoed "** stelt voornamelijk kwetsbare vrouwen te werk. Het gaat vaak om mensen waar meerdere factoren een reguliere tewerkstelling belemmeren zoals geen kennis van de Nederlandse taal, geen eerdere werkervaringen, geen arbeidsattitudes, gebrek aan kinderopvang...

Fietscursussen nemen mobiliteitsdrempels weg en verhogen zo mee de kans op een tewerkstelling.

Organiseren van de **jobbeurs** i.s.m. de dienst Economie en Personeel en Organisatie.

Huidige samenwerkingen continueren

Refu Interim bereidt nieuwkomers voor op en leidt hen toe naar vrijwilligerswerk binnen de brede lokale culturele, sociale en vrijetijdssector. Zo krijgen zij de kans om in een vrijetijdscontext samen te werken met Nederlandstalige vrijwilligers, een sociaal netwerk uit te bouwen en de Nederlandse taal verder te oefenen. Subsidie: 10.000 euro

Project **Jobpit Lokeren** zet een outreachende en geïntegreerd aanbod op voor inactieven. Mits een aanklampend aanbod met ondersteunende acties wil het project

deelnemers voor wie het bestaand aanbod geen of onvoldoende duurzame oplossing biedt dicht tot de arbeidsmarkt brengen. Subsidie: via ESF-projectmiddelen.

Pojectvereniging 'wijk-werken' waarbij langdurig werklozen geactiveerd worden door hen werkervaring aan te bieden in de eigen gemeente of regio. Langdurig werklozen verrichten zo maatschappelijk nuttige taken te verrichten dicht bij huis.

Samenwerkingsovereenkomst met **VDAB 'Samen sterk voor Werk'** tussen alle Wase gemeenten, Interwaas en de VDAB met als doel meer mensen lokaal aan het werk te krijgen.

Nieuwe acties

In samenwerking met een partner op het terrein voorzien in **voortrajecten** voor wie nog niet naar een artikel 60 tewerkstelling kan toegeleid worden.

Uitbreiding van het aantal werkvloeren in het kader van TWE art.60§7. We versterken de samenwerking met partners in **private bedrijven** en verhogen het aantal werkvloeren door een actieve promotie van sociale tewerkstelling in de privésector in de nabijheid en door in te zetten op individuele begeleiding. Het vergroten van het aantal werkvloeren verhoogt de mogelijkheden om voor een persoon met recht op maatschappelijke integratie een gepast traject te voorzien en bovendien stijgen ook de kansen op doorstroming naar reguliere tewerkstelling.

Instroom van nieuwe medewerkers in tijdelijke ervaring verloopt vaak moeizaam door de afstand tot de arbeidsmarkt. Instrumenten zoals de beroeps-verkennende stages (voortrajecten), seizoensarbeid, wijk-werken, ... vóór het aanvatten van een tijdelijke werkervaring, zullen vaker worden ingezet om na te gaan wat de competenties van de persoon zijn.

De bestaande middelen om op permanente basis 38 voltijdse equivalenten tewerk te stellen in tijdelijke werkervaring bieden voldoende mogelijkheden hiertoe. Lokeren zet hier - zoals de voorgaande jaren - verder in op deze speerpunt in het lokale sociaal beleid.

In het steunreglement aanvullende steun voorzien voor tussenkomst in de **kinderopvangkosten** voor wie aan het werk gaat.

In samenwerking met interne en externe organisaties nagaan welke mogelijkheden er bestaan tot **flexibele kinderopvang** voor wie plots kinderopvang nodig heeft in het kader van een tewerkstelling.

Vanaf 2023 start een nieuwe werking van **gemeenschapsdienst** voor langdurig werkzoekenden (+ 2 jaar) die eerder al zonder succes werden begeleid. De nieuwe vorm

van gemeenschapsdienst richt zich op activering en het versterken van competenties door middel van een werkervaringsstage.

De Stad Lokeren garandeert het recht op gezond en betaalbaar wonen

Wie geen vaste woonplek heeft, of het risico loopt de vaste woonst te verliezen, bevindt zich in een bijzonder kwetsbare positie. Maar ook het hebben van een woning met een te hoge woonkost zorgt ervoor dat mensen kwetsbaar zijn omdat een te hoog deel van het beschikbaar inkomen dan aan huisvesting wordt gespendeerd, waardoor er geen ruimte meer is voor andere noodzakelijke dingen. Huurders op de private huurmarkt zijn het meest kwetsbaar. Ze hebben vaker een zwak socio-economisch profiel en een onstabiele gezinssituatie, en lopen een hoger risico hun woning te verliezen door huisuitzetting.

Cijfers

In Lokeren is meer dan 1/3 van de huishoudens geen eigenaar van zijn woning (34 %). 8,2% van de private huishoudens woont in een sociale woning, in Oost-Vlaanderen is dit 6,4% en in het Vlaams Gewest 6,0%.

Sociale huurwoningen in 2021	Lokeren	Oost-Vlaanderen	Vlaanderen
Huurwoningen Sociale huisvestingsmaatschappij	1.398	39.823	159.217
Huurwoningen sociaal verhuurkantoor	26	2.252	12.412
Totaal	1.424	42.075	171.629

Kandidaat-huurders (wachlijst) in 2021	Lokeren	Oost-Vlaanderen	Vlaanderen
Aantal kandidaat-huurders	1.264	38.271	164.378
Aantal t.o.v. alle huishoudens	7,3 %	5,8 %	5,7 %

In 2020 werden 57 uithuiszettingen ingeleid bij de vrederechter waarvan er 29 begeleid werden door het sociaal huis. HET kwam uiteindelijk tot 4 effectieve uithuiszettingen. Het sociaal Huis begeleid jaarlijks tussen 15 – 20 mensen omwille van dak- en thuisloosheid.

Een laag inkomen, slechte woonomstandigheden en hoge energieprijzen leiden tot energie-armoede, wat wil zeggen dat een gezin moeilijkheden ondervindt om zich te voorzien van de energie die nodig is om de elementaire noden te bevredigen. De energiekosten stijgen sterk, wat de kans op betalingsachterstanden vergroot. Bij

afnemers die er niet in slagen hun energierekeningen te betalen, kan een budgetmeter geplaatst worden. De Lokale Adviescommissie (LAC) behandelt de aanvragen voor afsluiting van de elektriciteits- en/of gastoevoer.

Budgetmeter	Lokeren 2014	Lokeren 2019
Gas	178	191
Elektriciteit	278	304

Bestaande acties continueren

Het sociaal huis voorziet in **woonhulpverlening** zoals hulp bij het zoeken naar een woning, informeren over rechten en plichten, de huurwetgeving, het aanvragen van huursubsidie of premies, doorverwijzing naar juridische dienst of de dienst huisvesting.

Bemiddeling in situaties van (dreigende) uithuiszetting.

Voorzien in **financiële tussenkomsten** in het kader van huisvesting zoals huurwaarborg, installatiepremie, plaatsingskosten, verwarmingstoelage / wintersteun, minimale levering van gas.

Personen zonder domicilie kunnen een **referentieadres** aanvragen bij het OCMW. Dit gaat gepaard met begeleiding.

In het sociaal huis is een **oplaadterminal** voorzien voor **budgetmeters** gas en elektriciteit.

De stad Lokeren werkte een **visie op sociaal wonen** uit.

De stad Lokeren voorziet in **nood- en crisisopvang**.

Het steunreglement voorziet aanvullende steun voor de aankoop van **energiezuinige toestellen**

Bestaande samenwerkingen continueren

Samenwerkingsprotocol met **SHM Tuinwijk** in het kader van versnelde toewijs met als doel om maatschappelijk kwetsbaren versneld een sociale woning bij Tuinwijk te kunnen toewijzen met een langdurige huisvesting tot gevolg.

Sociaal Verhuurkantoor Waasland organiseert een maandelijkse zitdag in het sociaal huis en heeft in Lokeren momenteel 26 huurwoningen ter beschikking.

Overeenkomst met Opvangcentrum Honingraat, deelwerking van CAW Oost-Vlaanderen, een kleinschalig opvanginitiatief voor mensen die (tijdelijk) onderdak nodig hebben. Het onthaalcentrum behoudt twee bedden voor crisisonthaal voor het OCMW Lokeren voor. Het personeel van de vzw staat in voor de psychosociale begeleiding van de opgenomen personen. Doordat het vinden van oplossingen voor de opgenomen

personen steeds moeilijker wordt, is er in samenspraak overeengekomen dat een persoon maximaal vijf dagen op een 'crisiskamer' kan verblijven. Subsidie: 12.600 euro.

Overeenkomst met **CAW Oost-Vlaanderen, voor dringende nachtopvang**. De nachtopvang staat open voor alle dak- en thuislozen, ongeacht hun problematiek. Het CAW garandeert 1 bed binnen de nachtopvang in Aalst voor een cliënt van Lokeren voor 3 aansluitende nachten, eventueel verlengbaar met 2 nachten, enkel en alleen bij beslissing van het OCMW.

Nieuwe acties en samenwerkingen

Versterken van de interne samenwerking met en toeleiding naar het **woon- en energieloket** Woonwijzer.

In het kader van **energieverbruik** worden **preventieve acties** ontwikkeld met het oog op vorming en sensibilisering.

Toeleiden van kwetsbare gezinnen en specifiek de gezinnen die beroep doen op hulpverlening in het kader van energieverbruik naar de mogelijkheid tot gratis **energiescan**

Intergemeentelijke samenwerking voor het project 'Housing First Waasland'. Het housing first principe gaat ervan uit dat huisvesting de start is om begeleiding op andere vlakken slaagkansen te geven. Het project zet maximaal in op huisvesting, zonder voorwaarden op te leggen aan de cliënt en met maximale begeleiding. Elke deelnemende gemeente maakt één woning vrij in de stad die voor het project ingezet kan worden. Toewijzing aan cliënten gebeurt door een commissie van elke deelnemende partner.

Om een gericht beleid te kunnen uitwerken rond dak- en thuislozen is een monitoring essentieel om een zicht te krijgen op de grootte en de diversiteit van de doelgroep. We stappen in het onderzoek van een point-in-time **telling dak- en thuisloosheid** uit in tien regio's in Vlaanderen. Hierdoor maken we kennis met een uniforme meetmethode en worden we wetenschappelijk begeleid en ondersteund door de KU Leuven. Deze daklozentelling is een belangrijke basis om verder beleid en acties op maat van wonen en welzijn te ontwikkelen en op elkaar af te stemmen. Zowel op lokaal als bovenlokaal niveau kunnen we vanuit een dergelijke meting aan de slag.

In partnerschap met het CAW Oost-Vlaanderen en SHM De Tuinwijk wordt via het **project Leegstand** op korte termijn voorzien in **noodopvang**. Drie woningen zullen worden vrijgemaakt om te dienen als tijdelijke woonoplossing die een antwoord kan bieden op een plotse of urgente materiële woonnood. Het verblijf is beperkt in duur en gericht op doorstroming naar een duurzame oplossing. De begeleiding van gezinnen in de noodwoningen wordt opgenomen door het CAW. Budget: 20.000 euro voor het vrijmaken van de drie woningen en de begeleidingskost van het CAW.

De stad Lokeren bevordert gezond leven en garandeert het recht op zorg

Maatschappelijk kwetsbare groepen hebben meer kans op langdurige ziektes en beperkingen, en hebben minder vaak een goede algemene gezondheid. Gezondheidsverschillen kunnen worden verklaard door de verschillen in levensomstandigheden, die dan weer afhangen van factoren als inkomen, opleiding, woonomgeving, gezinssamenstelling, persoonlijke competenties. Mensen in kwetsbare situaties vinden niet altijd de toegang tot gezondheidszorg en nemen minder deel aan preventieve gezondheidsacties (screeningsacties, controlebezoeken bij huisarts en tandarts, ...).

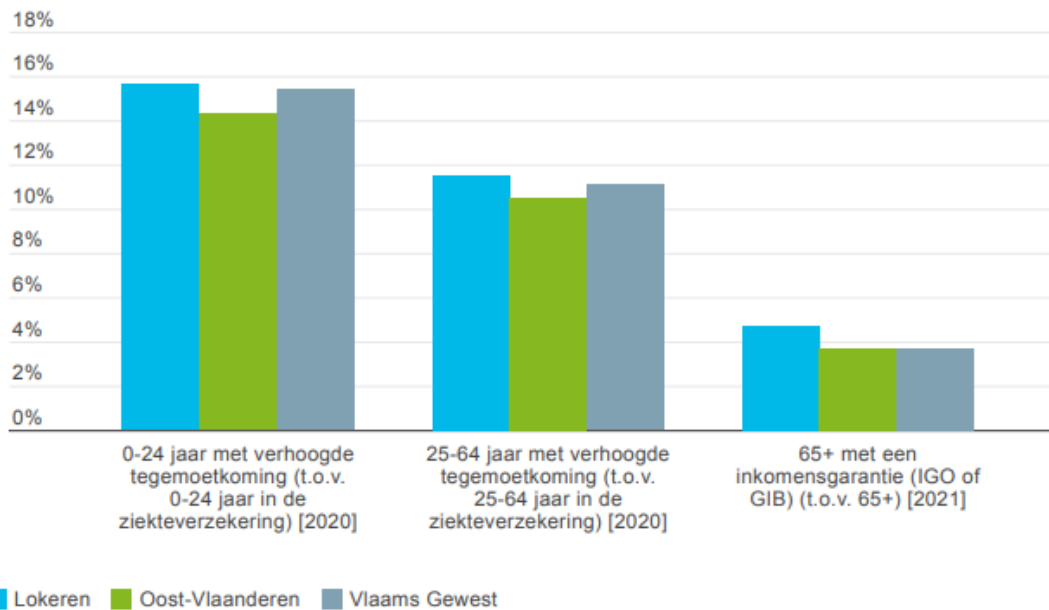
Wie langdurig ziek is, heeft meer kans uitgesloten te worden uit de maatschappij. Er zijn de hoge medische kosten, die het moeilijk maken volwaardig te participeren. Ziekte kan ervoor zorgen dat mensen geïsoleerd raken van het maatschappelijk gebeuren, met negatieve psychologische gevoelens en eenzaamheid tot gevolg. Ook het netwerk (de mantelzorgers) rondom een persoon met een slechte gezondheidssituatie, kan onder druk staan.

De stad Lokeren wil naast gezondheid sterk inzetten op het verbreden van het netwerk van kwetsbare mensen met gezondheidsproblemen en zo isolatie en eenzaamheid tegengaan.

Cijfers

De verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering maakt de gezondheidszorg goedkoper voor personen met een laag inkomen. In 2020 hebben 6.742 personen in Lokeren recht op verhoogde tegemoetkoming. Dit is 15,9 % van de totale bevolking en hoger dan het Oost-Vlaams en Vlaams gemiddelde. Onderstaande grafiek toont de verdeling naar leeftijd.

Bron: InterMutualistisch Agentschap | provincies.incijfers.be, Federale Pensioendienst | provincies.incijfers.be

10,8% van de mensen met een ziekteverzekering heeft het statuut van rechthebbende met een chronische aandoening (cijfers van 2018 – provincies in cijfers).

De zorgverzekering geeft financiële steun aan zwaar zorgbehoevende personen. De cijfers over het aantal tegemoetkomingen voor een ambulante situatie (thuis), geeft een indicatie van het aantal intensieve mantelzorgsituaties in de gemeente. In Lokeren heeft 9,4% van de 65-plussers een tegemoetkoming in het kader van de Vlaamse zorgverzekering voor ambulante zorgen.

Bestaande acties continueren

De dienst **logistieke hulp** richt zich tot alleenstaanden en gezinnen die niet meer of onvoldoende zelf kunnen instaan voor het onderhoud van de woning. De minder mobiele centrale richt zich tot

De **minder mobiele centrale** staat in voor het vervoer van personen met een beperkt inkomen die problemen ondervinden om zich te verplaatsen en haalt hen op die manier uit hun sociaal isolement. Het gaat meestal om personen die vanwege ouderdom of ziekte geen gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer.

Het **rolstoelvervoer** staat in voor vervoer van personen die voor hun verplaatsingen afhankelijk zijn van een rolstoel of die ernstig beperkt mobiel zijn.

Ouderen en personen met een beperking die niet in staat zijn zelf warme maaltijden te bereiden kunnen beroep doen op de **dienst warme maaltijden**.

Jaarlijks **Preventieve huisbezoeken** aan alle 80-jarigen met als doel sociale noden te detecteren en hulp te bieden en/of de mogelijkheden van hulpverlening bekend te maken, en contactgegevens door te geven.

Het steunreglement voorziet in vier **stedelijke premies** aan gezinnen in het kader van incontinentie of nierdialyse, personenalarmsysteem, toelage voor gezinnen met een kind met een beperkingen en mantelzorg.

Het **steunreglement** voorziet in financiële tussenkomsten in het kader van medische en paramedische kosten.

De werking in het kader van **tabak- alcohol en drugpreventie** verderzetten.

Bestaande samenwerkingen continueren

Antennepunt van het **MSOC**, medisch sociaal opvangcentrum voor mensen met een verslavingsproblematiek. Mensen krijgen er zowel medische als psychosociale hulpverlening. Subsidie: 14.000 euro

Inzetten op **geestelijke gezondheidszorg bij nieuwkomers**: jaarlijks organiseren van mind-spring cursussen als psycho-educatief programma voor vluchtelingen. Subsidie: 1.000 euro

Inzetten op **geestelijke gezondheidszorg voor OCMW-cliënten**. In samenwerking met OCMW Gent is er een maandelijks zitdag van een psycholoog in het sociaal huis voor psychologische hulpverlening aan cliënten. Subsidie: 7.140 euro

Nieuwe acties en samenwerkingen

Via een combinatie van projectmiddelen, personeelsinzet en stedelijke werkingsmiddelen kan een project **zorgzame buurt** opstarten met als doelstelling het verhogen van de zorggeletterdheid en het verbinden van formele en informele zorg in de buurt 'Lokeren centrum'.

Preventieve gezondheidscampagnes binnen het charter 'Gezonde Gemeente' richten zich specifiek naar kwetsbare doelgroepen en mensen in armoede die met algemene campagnes minder worden bereikt. Het gaat over het bevorderen van deelname van kwetsbare personen aan bevolkingsonderzoeken en kankerscreenings, sensibilisering rond diabetes, tandhygiëne, mentaal welbevinden en valpreventie.

Uitrollen van het tandzorgproject **Ieders mond Gezond** met als doel de kloof tussen mensen in armoede en de tandarts te verkleinen. Binnen het project kan een gratis mondscreening georganiseerd worden. Een mondzorgcoach ondersteunt kwetsbare gezinnen en vervult een brugfunctie tussen de patiënt en de reguliere zorg. Het project zal zich prioritair richten op kwetsbare gezinnen met jongere kinderen.

Het project **outreachinge therapie** van vzw Vagevuur blijven ondersteunen.

Investeren in de verdere uitbouw en werking van het **lokaal dienstencentrum** als ontmoetingsplaats voor ouderen, mantelzorgers en kwetsbare personen.

De stad Lokeren neemt in samenwerking met de eerstelijnszone een actieve rol op in de verdere ontwikkeling van de **eerstelijnspsychologie**.

De (nieuwe) werking van de sociale kruidenier heeft zowel in het basisaanbod als in het vormingsaanbod aandacht voor **gezonde voeding**.

De **Minder Mobielen centrale** heeft prioritair aandacht voor vervoersaanvragen in het kader van (para)medische zorg.

De Stad Lokeren bevordert de maatschappelijke participatie en zet in op versterken van het netwerk

Ergens deel van uitmaken, jezelf kunnen zijn, zelfontwikkeling, ontspanning zijn noden van iedereen. Voor mensen in armoede is dit geen evidentie. Zij worden nog vaak uitgesloten van diverse maatschappelijke- en vrijetijdsparticipatie. De Stad Lokeren wil maximaal inzetten op het wegwerken van drempels tot participatie voor alle kansengroepen.

Bestaande acties

Het **steunreglement** voorzien in financiële steun voor maatschappelijke participatie van mensen in armoede.

De stad Lokeren kent aan een afgebakende doelgroep een **vrijetijdspas** toe waarmee gezinnen met een laag inkomen kunnen deelnemen aan stedelijke vrijetijdsactiviteiten aan een lager tarief.

Via Vlaamse projectmiddelen werkt tijdelijk een jeugdconsulent als **verbindingsambassadeur** door het wegwerken van drempels naar vrijetijdsaanbod (sport en jeugd) voor kwetsbare tieners.

Het organiseren van diverse **groepsactiviteiten** voor kwetsbare doelgroepen zet in op het versterken van hun netwerk en het doorbreken van hun isolement zoals koffie- en ontmoetingsmomenten, vrouwenwerking, zomeractiviteiten en het kerstfeest.

Het initiatief **De Speelfabriek** brengt toegankelijk vrijetijdsaanbod voor jonge kinderen naar de buurt.

Via projectmiddelen krijgt een proefproject in het verhogen van de participatie en het versterken van het **netwerk van anderstalige nieuwkomers** vorm.

Diverse **buddywerkingen** (vluchtelingen, gezinnen met kinderen, ouderen) doorbreken het isolement en versterken het netwerk van kwetsbare personen.

Het **vrijwilligerspunt** stimuleert vrijwilligerswerk o.a. door onthaal, doorverwijzing en verstrekken van info en advies aan kandidaat-vrijwilligers en aan vrijwilligersorganisaties.

Bestaande samenwerkingen

Samenwerking met Iedereen verdient vakantie” voor gezinsvakanties en daguitstappen voor gezinnen met een laag inkomen.

Nieuwe acties

Doorstart van het **lokaal netwerk vrijetijdsparticipatie** van mensen in armoede, een overleggroep waarin alle partners met betrekking tot vrijetijdsparticipatie samenkomen.

Sport- en jeugdverenigingen en socioculturele verenigingen **stimuleren** om in te tekenen op het systeem van de vrijetijdspas.

We heroriënteren de **doelgroep** die recht heeft op een **vrijetijdspas** en onderzoeken daarbij de mogelijkheid om het recht uit te breiden tot inwoners met verhoogde tegemoetkoming. Afhankelijk van de budgettaire mogelijkheden zal dit gradueel en gefaseerd verlopen met prioritaire aandacht voor kwetsbare gezinnen met kinderen. Hiertoe wordt de geldende afsprakennota gewijzigd in overleg met de bestaande partners.

Verenigingen en organisaties stimuleren tot het volgen van **vorming** met betrekking tot diversiteit en kansarmoede.

Het traject **participatie en netwerkvorming voor inburgeraars** permanent inbedden (buddywerking en vrijwilligerswerk voor nieuwkomers)

De opstartactiviteiten van het **lokaal dienstencentrum** zijn gericht op vorming en ontmoeting van ouderen, mantelzorgers en kwetsbare personen.

De Stad Lokeren verkleint de digitale kloof en maakt werk van e-inclusie

De toenemende digitalisering van onze samenleving biedt kansen, maar houdt ook een risico in op uitsluiting van mensen die ver van het digitale gebeuren af staan. Diverse groepen kunnen moeilijkheden ondervinden om toegang te krijgen tot onlinediensten (bank, werk, onderwijs, Covid Safe app, gezondheidsapp...). Om de digitale kloof te verkleinen willen we inwoners met diverse profielen ondersteunen in het verhogen van hun digitale vaardigheden.

Nieuwe acties

De stad werkt een **visie uit rond e-inclusie** en digitale geletterdheid.

Het **reglement digitale ondersteuning** voor gezinnen met kinderen in het kader van de digitalisering van het onderwijs wordt structureel ingebed.

Interne afstemming met alle aanbieders op het terrein van digitalisering zoals de bibliotheek en het lokaal dienstencentrum.

In samenwerking met vrijwilligers implementeren we een lokaal digipunt waar inwoners gebruik kunnen maken van een computer en terecht kunnen met hun digitale vragen.

Nieuwe samenwerkingen

Beego is een sociale start-up die samenwerkt met lokale besturen om mensen digitaal zelfredzaam te maken. Ze doen dit via een aanbod aan huis of via groepsmomenten waarop de burger terecht kan met zijn of haar vragen met betrekking tot digitalisering. De ondersteuners zijn ICT studenten die specifiek getraind worden op het toegankelijk informeren en werken met diverse doelgroepen.

Financieel overzicht

Thema	Budget armoedeplan 2022 (begroting)	Regulier budget Welzijn 2022 (begroting)
Regierol armoedebeleid	36.000	0
Toegankelijke hulp- en dienstverlening	1.000	53.500
Inkomen	26.000	2.830.771
Kinderarmoede	5.000	142.875
Onderwijs en vorming	20.000	26.016
Arbeidsmarkt en activering	12.000	613.525
Wonen en energie	20.000	229.372
Zorg en gezondheid	10.000	243.103
Maatschappelijke participatie	15.000	56.297
Digitale inclusie	5.000	0
Totaal	150.000	4.195.459

Het financieel overzicht geeft een beeld van zowel de middelen die via het armoedeplan zijn voorzien als van de reeds voorziene middelen voor de bestaande werkingen binnen het betreffende thema. Bij het reeds voorziene budget gaat het om stedelijke middelen en middelen van de hogere overheden in functie van projecten of de wettelijke opdrachten van het OCMW. In beide gevallen gaat het over een begroting, niet om de reële uitgaven. Voor het overzicht van de reële uitgaven, zowel binnen het armoedeplan als van de reguliere werking, verwijzen we naar de jaarrekening.

De hier opgenomen budgetten verwijzen naar effectieve werkmiddelen, financiële steunmaatregelen aan inwoners of subsidiëring aan partners. Overheadkosten en personeelskosten die de werkingen mogelijk maken werden in deze overzichten niet meegenomen. Dit overzicht van (gebudgetteerde) uitgaven houdt geen rekening met de (gebudgetteerde) inkomsten die aan deze werkingen gekoppeld zijn (bv. de federale subsidie voor het leefloon).

